

SENAT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Zapis stenograficzny
(95)

8. posiedzenie
Komisji Spraw Zagranicznych
w dniu 28 stycznia 2006 r.

VI kadencja

Porządek obrad:

1. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2006 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji: Sprawy zagraniczne; Rezerwy celowe (druk nr 53).

(Początek posiedzenia o godzinie 12 minut 05)

(Posiedzeniu przewodniczy zastępca przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz)

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Otwieram ósme posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych Senatu RP szóstej kadencji.

Witam serdecznie wszystkich członków komisji oraz zaproszonych gości. Chciałbym powitać ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych pana Janusza Stańczyka – podsekretarza stanu, pana Jerzego Pomianowskiego – dyrektora generalnego, pana Mariusza Skórkę – zastępcę dyrektora Biura Administracji i Finansów, pana Andrzeja Skrzydłę – zastępcę dyrektora Departamentu Współpracy Rozwojowej, panią Elżbietę Truskolaską – naczelnika Wydziału Budżetu i Finansów, pana Michała Węc-kowicza – asystenta podsekretarza stanu Janusza Stańczyka oraz z Ministerstwa Finansów witam serdecznie panią Danutę Ujazdowską – naczelnika wydziału w Departamencie Finansów Strefy Budżetowej, pana Michała Baja – referendarza w Departamencie Polityki Zagranicznej. Witam serdecznie państwa z UKIE, panią minister Aleksandrę Wasilewską, pana dyrektora generalnego – Rafała Hykawego, pana Jakuba Zabielskiego. Witam państwa serdecznie na dzisiejszym posiedzeniu.

Porządek obrad dzisiejszego posiedzenia jest następujący. Rozpatrzenie ustawy budżetowej na rok 2006 w częściach właściwych przedmiotowemu zakresowi działania komisji. Będą więc sprawy zagraniczne: dochody i wydatki – to zostało państwu dostarczone – gospodarstwa pomocnicze, dotacje podmiotowe, zatrudnienia i wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych, limity zatrudnienia dla osób objętych mnożnikami systemami wynagrodzeń oraz rezerwy celowe. Wszystkie materiały dostarczono państwu senatorom do ich skrytek.

Proszę państwa, tak to zazwyczaj bywa, że jeśli chodzi o budżet Ministerstwa Spraw Zagranicznych, o politykę międzynarodową, są to sprawy mało kontrowersyjne. Tu zarówno strona rządząca, jak i opozycja są zgodne. Mam więc nadzieję, że i nasze dzisiejsze posiedzenie będzie przebiegało w miłej i przyjemnej atmosferze.

W przesłanych nam przez MSZ założeniach na rok 2006 zostały wytyczone pewne zadania i projekty, którymi ministerstwo chce się w tym roku zająć i które, oczywiście, muszą znaleźć swoje pokrycie w ustawie budżetowej. W priorytetach czytamy między innymi o tym, że celem dyplomacji Rzeczypospolitej jest prowadzenie działań na rzecz optymalnej realizacji interesu narodowego Polski. W tych priorytetach bardzo ważne będzie umacnianie pozycji Polski w Unii Europejskiej, skuteczne uczestnictwo w jej instytucjach i sferach działania. Stałym priorytetem polityki zagranicznej jest bezpieczeństwo państwa polskiego, współpraca ze Stanami Zjednoczonymi

---

mi, z Sojuszem Północnoatlantyckim, poprzez rosnące zaangażowanie strony polskiej w europejskiej polityce bezpieczeństwa i obrony.

Polska będzie również angażować się, tak jak do tej pory, w realizację swoich zobowiązań, które wiążą się ze stabilizacją w Iraku, jak również w aspekcie stosunków transatlantyckich i wymiaru bezpieczeństwa. MSZ zakłada, że będzie wzrastać znaczenie wspólnoty transatlantyckiej. MSZ będzie uczestniczyć w działaniach politycznych, wynikających głównie z realizacji postanowień szczytu NATO w Stambule i w Pradze. Będziemy kontynuować działania operacyjne NATO. Będziemy kontynuować działania, które prowadzimy na Bałkanach, w Iraku i w Afganistanie. MSZ wskazuje również na działalność Polski w europejskiej polityce bezpieczeństwa i obrony, w kontroli zbrojeń konwencjonalnych i środków budowy zaufania. Wskazuje na nowe zagrożenia, które stoją nie tylko przed Polską, przed Europą i przed światem, a więc szeroko rozumiany terroryzm, który chcemy zwalczać...

(Wypowiedzi w tle nagrania)

Przepraszam, jeśli można...

...który będziemy zwalczać w ramach współpracy z NATO, z Unią Europejską i w ramach struktur ONZ. MSZ wskazuje również na problem kontroli eksportu uzbrojenia, a więc kwestie polityki sankcyjnej, na działania Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Również zadania wynikające z członkostwa w Unii Europejskiej mają tutaj szczególny charakter. Chodzi o konieczność realizacji większej liczby zadań, zwłaszcza w zakresie zmian w sferze instytucjonalnej Unii Europejskiej, jak i również spojrzenie na kraje, które starają się o wejście do Unii Europejskiej, a więc Rumunię, Bułgarię oraz Turcję i Chorwację, które toczą w tej chwili rokowania.

Pragnę również podkreślić, że MSZ przedstawił bardzo szczegółowy program stosunków dwustronnych – a więc między największymi partnerami zarówno w Europie, jak i na świecie – wskazując na szczególną grupę, którą są Stany Zjednoczone, Niemcy, Francja, Wielka Brytania, kraje środkowoeuropejskie, bałtyckie, Ukraina, Rosja, Chiny i Indie. Kolejno mamy więc w dostarczonych materiałach omówienie poszczególnych problemów, które występują na linii między tymi państwami. Wskazano również problemy, które cechują kontakty między państwami Europy środkowej i południowowschodniej, Europy wschodniej. Tutaj oczywiście niezwykle ważne są dla nas kwestie związane z Ukrainą, Białorusią. Wiemy, że Ukraina stoi w tej chwili przed kolejnymi wyborami, a z punktu widzenia stabilności i znaczenia dla bezpieczeństwa Polski i Europy ma to ogromne znaczenie.

Proszę państwa, sądzę, że w materiałach, które państwo otrzymaliście, znajdziecie również kwestie związane z udziałem Polski w systemie ONZ, z wszystkimi problemami, które wiążą się z rozwojem praw człowieka, z rozwojem gospodarczo-społecznym, problemy reformy ONZ.

Została tutaj przedstawiona również zagraniczna polityka ekonomiczna Polski, działalność konsularna i współpraca z Polonią. Chcę właśnie podkreślić związane z tym kwestie, a więc przygotowanie służby konsularnej, ochrona praw i interesów obywateli polskich za granicą, przygotowanie urzędów konsularnych, realizacja rządowego programu współpracy z Polonią i z Polakami za granicą, wspomaganie polityki informacyjnej MSZ, w szczególności mamy tutaj na uwadze działania wdrażające procedury wizowe Polski, zgodne z procedurami wizowymi i standardami Unii Europejskiej.

Osobny dział to sprawy prawno-traktatowe, którymi zajmuje się MSZ. Oczywiście, problematyka Iraku jest problematyką najbardziej istotną.

Do tego mamy sprawy promocji i informacji naszego kraju. Mamy przygotowany program, państwo możecie do niego sięgnąć, a w nim między innymi obchody stulecia urodzin Jerzego Giedroycia, Rok Polsko-Niemiecki, przygotowanie do obchodów rocznicy urodzin Józefa Conrada Korzeniowskiego, Sezon Polski w Izraelu, Sezon Polski w Wielkiej Brytanii, działalność Polskiego Centrum Historycznego w Berlinie i projekt „Marka dla Polski” – kontynuacja budowy strategii wizerunku Polski. Ta działalność informacyjna będzie działalnością zmierzającą do uaktywnienia kluczowych kierunków polskiej polityki zagranicznej, zwłaszcza w oparciu o członkostwo i integrację w ramach Unii Europejskiej.

Oczywiście, dochodzą tu zadania rozwoju sieci internetowej MSZ przy założeniu, że polskie placówki dyplomatyczne oraz baza MSZ będą współpracować. Ten system internetowy będzie modernizowany. System stron internetowych będzie rozwinięty w ramach polskich przedstawicielstw dyplomatyczno-konsularnych.

Proszę państwa, dochody i wydatki na rok 2006 zostały zawarte w części 45 budżetu państwa. Są to sprawy zagraniczne obejmujące jednostki organizacyjne resortu spraw zagranicznych, a więc przede wszystkim centralę MSZ, do tego sto siedemdziesiąt sześć placówek zagranicznych za granicą, w tym sto ambasad, czterdzieści siedem urzędów konsularnych, konsulatów generalnych, dziewięć przedstawicielstw dyplomatycznych przy organizacjach międzynarodowych i dwadzieścia instytutów polskich. Do tego mamy następne instytucje – Polski Instytut Spraw Międzynarodowych, Polski Komitet do spraw UNESCO, Dom Dzieci Pracowników Służby Zagranicznej i Zarząd Obsługi Ministerstwa Spraw Zagranicznych – gospodarstwo pomocnicze.

Dochody budżetowe zostały oszacowane przez MSZ na 92 miliony 197 tysięcy zł, a wydatki na 899 milionów 127 tysięcy zł. Szczegółowy zestaw znajdują państwo w naszych materiałach.

W tej chwili poproszę pana ministra, pana podsekretarza stanu Janusza Stańczyka, o zabranie głosu i krótkie zreferowanie tych problemów.

**Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Janusz Stańczyk:**

Szanowny Panie Przewodniczący! Wysoka Komisjo!

Chciałbym w największym skrócie przedstawić projekt budżetu państwa na 2006 r. w części 45 „Sprawy zagraniczne”. Szczegółowa informacja o projekcie budżetu państwa w tej części znajduje się w opracowaniu przekazanym Wysokiej Komisji. Tutaj ograniczę się do najważniejszych uwag.

Głównym zadaniem ministerstwa w 2006 r. będzie prowadzenie działań na rzecz wpływania na środowisko międzynarodowe tak, aby można było efektywnie realizować polską rację stanu. Priorytetowo traktowane będzie umacnianie stosunków transatlantyckich i partnerstwa z USA, umacnianie pozycji Polski w Unii Europejskiej poprzez skuteczne uczestnictwo we wszystkich sferach jej działania, a także zapewnienie bezpieczeństwa państwa we wszystkich jego aspektach. Ważna będzie nasza aktywność we wspieraniu tendencji demokratycznych i prozachodnich na obszarze poradzieckim, szczególnie na Ukrainie, Białorusi i Mołdowie. Polska będzie nadal wypełniać swe obowiązki stabilizacyjne w Iraku. Zwiększenie środków na realizację polityki

pomocowej i rozwojowej wymagać będzie rozszerzenia i zróżnicowania działań MSZ w celu zapewnienia skuteczności tych przedsięwzięć. Wypełnianie przez resort spraw zagranicznych konstytucyjnych i ustawowych obowiązków w zakresie zagranicznych informacji o Polsce i promocji naszych interesów będzie w roku bieżącym jednym z najważniejszych zadań w ramach kształtowania korzystnego wizerunku naszego kraju za granicą.

W ocenie kierownictwa ministerstwa projekt tego budżetu pozwoli na realizację zaplanowanych działań. Ministerstwo Spraw Zagranicznych planuje w 2006 r. dochody budżetowe w wysokości 92 milionów zł. Wydatki budżetowe, planowane w wysokości 899 milionów zł, po przyjętej poprawce na posiedzeniu Sejmu w dniu 24 stycznia bieżącego roku zostały zmniejszone o kwotę 19 milionów zł i wynoszą ostatecznie 880 milionów zł. Dochody na 2006 r. zaplanowane zostały na poziomie 79,1% dochodów uzyskanych w roku ubiegłym. Na sytuację taką ma wpływ zmniejszenie przychodów z opłat konsularnych w związku ze zniesieniem wymogu legalizacji dokumentów urzędowych oraz wejściem w życie przepisów wynikających z naszego członkostwa w Unii Europejskiej, a także zmniejszeniem wpływów opłat za wizy.

Planowane wydatki resortu w 2006 r. będą nominalnie o 5,3% wyższe w stosunku do zatwierdzonych w ustawie budżetowej na rok ubiegły i o 3,8% niższe w stosunku do planu na koniec ubiegłego roku.

Projekt budżetu zakłada, że zrealizowane zostaną wszystkie płatności wymagalne w roku 2006 z tytułu składek członkowskich Rzeczypospolitej Polskiej do organizacji międzynarodowych.

Wysoka Komisjo! Szanowni Państwo! W dziale „Administracja publiczna” resort zaplanował wydatki w wysokości 872,4 miliona zł, które – po przyjętej poprawce na posiedzeniu Sejmu w dniu 24 stycznia bieżącego roku – zostały zmniejszone o 18,9 miliona do wysokości 853,5 miliona zł. Wydatki związane z działalnością placówek zagranicznych wynoszą 581,8 miliona zł, co stanowi prawie 68,2% wydatków tego działu.

Na wydatki centrali MSZ i pozostałe wydatki wraz ze składkami do organizacji międzynarodowych zaplanowano kwotę 271,7 miliona zł, to jest około 32% wydatków działu „Administracja publiczna”. Na inwestycje oraz zakupy inwestycyjne zaplanowano kwotę 57,1 miliona zł, w tym na wydatki inwestycyjne w placówkach zagranicznych kwotę 43,7 miliona zł. Wydatki budżetowe MSZ w ponad 60% realizowane są w walutach obcych, co sprawia, że kursy walut stanowią istotny czynnik ryzyka.

W rozdziale „Placówki zagraniczne” uwzględniono zwiększenie wynagrodzeń oraz zwiększenie zadań inwestycyjnych na placówkach zagranicznych. Planowane wydatki w tym rozdziale uległy jednak łącznie zmniejszeniu o 3,9% w stosunku do planu na koniec 2005 r. Zdecydowało o tym przyjęcie założeń o aprecjacji złotego wobec głównych walut zagranicznych, przeniesienie finansowania wydatków ataszatów wojskowych z części 45 „Sprawy zagraniczne”, do części 29 „Obrona narodowa” oraz przyjęcie poprawki na posiedzeniu Sejmu w dniu 24 stycznia bieżącego roku zmniejszającej wydatki na zakup usług pozostałych o 13%, to jest 13,9 miliona zł.

Wydatki centrali MSZ wzrosły o 9,5% w stosunku do planu na koniec 2005 r., mimo przyjętej poprawki na posiedzeniu Sejmu w dniu 24 stycznia bieżącego roku zmniejszającej wydatki na zakup usług pozostałych o 13%, to jest o 2,2 miliona zł. Wzrost wynika z przeniesienia wydatków ze zlikwidowanego rozdziału 70064

„Współpraca naukowo-techniczna z zagranicą” oraz działu 752 „Obrona narodowa”, wydatków niewchodzących w program pozamilitarnych przygotowań obronnych. Ponadto zwiększono wydatki na wynagrodzenia w państwowej sferze budżetowej według wskaźnika wzrostu 1,5% w stosunku do 2005 r. oraz włączono nowe zadania – budowę lokalnej sieci komputerowej w ramach podniesienia bezpieczeństwa sieci informatycznej oraz przystosowania MSZ w tym zakresie do wymogów i procedur Unii Europejskiej oraz budowę łącznika w budynku przy Alei Szucha 21.

Planowane wydatki w rozdziale 75058 „Działalność informacyjna i kulturalna prowadzona za granicą” uległy zwiększeniu o 46,3% w stosunku do planu na koniec 2005 r. w wyniku uwzględnienia przez rząd dodatkowych środków na finansowanie zadań w obszarze promocji Polski za granicą. W wyniku przyjętej poprawki na posiedzeniu Sejmu RP w dniu 24 stycznia bieżącego roku zmniejszono wydatki na zakup usług pozostałych o wspomniane już wcześniej 13%. W projekcie budżetu MSZ na rok 2006 przewidziana jest kwota 14 milionów zł na dofinansowanie działalności programowej Telewizji Polonia i Radia Polonia. Stanowi ona 107,6% kwoty zagwarantowanej w ustawie na 2005 r. Uwzględniono zwiększenie dotacji dla Polskiego Instytutu Spraw Międzynarodowych w związku z likwidacją Akademii Dyplomatycznej MSZ.

Projekt budżetu na 2006 r. przewiduje utworzenie rezerw celowych między innymi na informatyzację w MSZ. To jest kwota 3 milionów zł z przeznaczeniem na rozbudowę systemu informatycznego w MSZ i w placówkach, w tym unowocześnienie przekazywania informacji między placówkami i centralą MSZ. Następna rezerwa dotyczy promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą. To jest kwota 8 milionów zł, którą po przyjętych poprawkach na posiedzeniu Sejmu w dniu 24 stycznia zwiększono o 100 tysięcy zł do wysokości 8,1 miliona zł. Następna pozycja to wsparcie międzynarodowej współpracy na rzecz demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, w tym dofinansowanie Specjalistycznych Studiów Wschodnich Uniwersytetu Warszawskiego oraz implementacja polskiego programu współpracy na rzecz rozwoju w wysokości 85 milionów zł. Kwota ta powstała w wyniku przyjętych poprawek na posiedzeniu Sejmu w dniu 24 stycznia z rezerw: „Wsparcie międzynarodowej współpracy na rzecz demokracji i społeczeństwa obywatelskiego” oraz „Implementacja polskiego programu współpracy na rzecz rozwoju”. Wielkość ta wynika z kwoty zaplanowanej przez Ministerstwo Finansów na pomoc rozwojową MSZ na rok 2006 oraz dodatkowych środków, które zgodnie z analizami dokonanymi przez Ministerstwo Finansów są niezbędne do osiągnięcia w 2006 r. współczynnika pomocy rozwojowej w wysokości 0,1% PKB, przyjętego i zaakceptowanego przez Radę Ministrów w „Strategii polskiej współpracy na rzecz rozwoju” w dniu 21 października 2003 r.

Szanowni Panowie Przewodniczący! Wysoka Komisjo! Ministerstwo Spraw Zagranicznych zapewnia, że dołoży wszelkich starań, aby przyznane w budżecie środki były wydawane oszczędnie i racjonalnie. Proszę Wysoką Komisję o wydanie pozytywnej opinii w sprawie przedłożonego projektu budżetu państwa na rok 2006 w części 45 „Sprawy zagraniczne”. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo panu ministrowi.

Mam pytanie do przedstawicieli ministra finansów, czy ktoś z państwa zechce zabrać głos? Nie? Dziękuję bardzo.

Gościmy przedstawicieli UKIE. Pani minister jest do dyspozycji i udzieli odpowiedzi na wszelkie państwa pytania, jeśli takie będą.

Proszę państwa, otwieram dyskusję.

Proszę bardzo.

Senator Marek Rocki:

Marek Rocki.

Chcę zapytać o powody likwidacji Akademii Dyplomatycznej, koszty jej funkcjonowania i zakres przekazania zadań do PISM. Po uzyskaniu odpowiedzi chciałbym ewentualnie zgłosić poprawkę do budżetu.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Czy państwo zechcecie ustosunkować się?

(*Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Pomianowski:* Od razu?)

Tak, może od razu.

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Jerzy Pomianowski, dyrektor generalny służby zagranicznej.

Decyzja o przeniesieniu Akademii Dyplomatycznej, bo praktyczne takie należałoby użyć sformułowanie – choć, oczywiście, formalnie jest to likwidacja i utworzenie – zapadła w 2005 r. Realizowana była praktycznie w ciągu całego 2005 r. W ten sposób na dzień 1 stycznia 2006 r. proces likwidacji, przekazania majątku i utworzenia w ramach PISM Akademii Dyplomatycznej, stał się faktem. Główną przesłanką merytoryczną było zintegrowanie ośrodka badawczego i eksperckiego, jakim jest PISM, z aktywnością akademicką, która w sposób naturalny ożywia i nadaje charakterystyczną dynamikę każdej instytucji badawczej poprzez obecność młodych ludzi, poprzez cykl wykładów, poprzez aktywność bieżącą. Te dwa elementy zdecydowały o tym, że merytorycznie wydawało się to zasadne.

Również z punktu widzenia czystości funkcjonowania i finansowania Akademii Dyplomatycznej istotne było oddzielenie tej instytucji od urzędu, ponieważ w sposób ukryty ministerstwo w wielu miejscach finansowało akademię. Te dwa organizmy były ze sobą związane. W związku z tym również ciężko było wyodrębnić budżet akademii, by w sposób właściwy wykazać środki, które są przekazywane na kształcenie i doskonalenie polskiej służby dyplomatycznej. Dzięki przeniesieniu do PISM ta sytuacja stała się dużo bardziej klarowna i jednoznaczna. Środki przekazywane na zadania o charakterze badawczym i eksperckim oraz środki na kształcenie zostały połączone i przez to są lepiej i racjonalniej wykorzystywane. Nie są jakby mieszane ze środkami na bieżące funkcjonowanie urzędu, który jednak ma inne zadania w stosunku do placówki naukowo-badawczo-akademickiej.

To były główne przesłanki merytoryczne. One również powodują, że istnieją pewne realne długofalowe oszczędności, szczególnie jeśli chodzi o zagospodarowanie i wykorzystanie kadry nauczającej, kadry badawczej. Również warunki techniczne

Akademii Dyplomatycznej uległy poprawieniu. Tak, że z tego punktu widzenia, wydaje się, ta zmiana jest korzystna i że w następnych latach ocenimy ją jako pozytywną.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze, rozumiem, że wyraził pan chęć zgłoszenia poprawki, tak? Czy tę poprawkę pan senator zgłosi teraz na posiedzeniu komisji, czy będzie ona zgłoszona podczas debaty, gdy budżet będzie rozpatrywany przez Senat?

(*Senator Marek Rocki: Myślę, że zgłoszę ją w czasie obrad, dlatego że chciałbym się lepiej przygotować. Brakuje mi jednak jeszcze kilku odpowiedzi.*)

Proszę bardzo.

Senator Marek Rocki:

Po pierwsze, nie usłyszałem, jakie były koszty Akademii Dyplomatycznej wprost, jeśli można je oszacować. Brakuje mi również informacji o tym, czy PISM ma prawa do habilitowania, to znaczy czy jest instytutem w sensie akademickim.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Proszę bardzo o odpowiedź.

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Szczerze mówiąc, jeśli chodzi o problem habilitacji, to jest trudne pytanie. Odpowiedzi udzielimy panu senatorowi na piśmie. Ja po prostu chcę to dokładnie sprawdzić. Nie chcę popełnić błędu. Jeśli natomiast chodzi o ośrodki, to rozumiem, że pan senator pyta w tej chwili, czy obecnie przekazane środki na funkcjonowanie akademii w ramach PISM są wystarczające, tak? Czy też chodzi o to, jakie były przeznaczone w budżecie roku 2005?

Proszę bardzo.

Senator Marek Rocki:

Może, żeby nie utrzymywać w tajemnicy tego, co chcę ewentualnie zaproponować...

(*Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Pomianowski: No właśnie.*)

Rozmawiałem z szefem kancelarii premiera, panem ministrem Błaszczakiem, o tym, że być może właściwe byłoby włączenie Akademii Dyplomatycznej do KSAP.

(*Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Pomianowski: No to jest jeszcze...*)

I wtedy, przez synergii i łączenie instytucji, per saldo obniżka łącznych kosztów funkcjonowania tych instytucji przy realizacji tych samych zadań mogłaby być podobna...

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Proszę bardzo.

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Rozumiem. Projekt jest ciekawy, jeśli zakłada integrację wszystkich tego typu instytucji działających w Polsce. Z naszego punktu widzenia dopiero co zakończyliśmy jeden proces integracji – przeniesienie Akademii Dyplomatycznej z ministerstwa do PISM. Oczywiście, z punktu widzenia zespołu, który to robi, wzięwszy pod uwagę materię, tego typu działanie w krótkim okresie byłoby destrukcyjne. Być może jednak w dłuższej perspektywie – dwu-, trzy-, pięcioletniej – to ma sens. Tak że w tej chwili nie chciałbym się ustosunkowywać do projektu, który jakby wykracza poza debatę budżetową na 2006 r.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Przepraszam, jeszcze – gwoli uzupełnienia – pytanie do naszego Biura Legislacyjnego. Czy były jakieś zastrzeżenia do materiałów? Czy Biuro Legislacyjne ma uwagi?

(Legislator w Biurze Legislacyjnym w Kancelarii Senatu Jakub Zabielski: Dziękuję, nie mam uwag.)

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, ktoś z państwa senatorów zechce jeszcze zabrać głos?

Tak, proszę bardzo.

Senator Franciszek Adamczyk:

Panie Przewodniczący! Panie Ministrze! Szanowni Państwo!

Jestem troszkę w takiej sytuacji, że byłoby grzechem zaniechania, gdybym nie zapytał o remont budynku Konsulatu Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago, ponieważ ten temat jest mi znany, ministerstwu, oczywiście, też. Szkoda, że w Sejmie obniżono środki dla ministerstwa, jeżeli chodzi o zadania inwestycyjne, dlatego że akurat ta placówka, która jest w stolicy Polonii świata, ma trochę nieszczęścia do przeprowadzania remontów. Już przed 2000 r. były pieniądze, ale okazało się, że przetarg się nie udał i remontu nie przeprowadzono.

W 2001 r. Najwyższa Izba Kontroli, która kontrolowała tę placówkę, wskazała na pilny jej remont, z takim zastrzeżeniem, że o mało co nie postawili zarzutu, iż to jest dewastacja majątku Skarbu Państwa. Oczywiście, później nie można było tego remontu przeprowadzić, bo troszkę zmieniła się koncepcja. Ministerstwo słusznie chciało rozbudować ten obiekt, żeby dostosować go do standardów biura. To była rezydencja zakupiona w 1975 r. Tam przyjmuje się naszych obywateli w sprawach legalizacji paszportów, i wszystkich innych, w adaptowanym garażu z tyłu głównego budynku.

To zostało zmienione przy dużej pomocy miasta. Otóż w 1989 r. ustanowiono wobec całego obiektu, całej posesji, że to jest zabytek, który nie może być w żaden

sposób zmieniany. Miasto podeszło jednak bardzo życzliwie do problemu tej placówki. Burmistrz, władze, komisja do spraw zabytków zgodzili się na ustępstwo. To trwało prawie półtora roku. Na publicznym przesłuchaniu problemy tej placówki i planowane zmiany zostały bardzo życzliwie ocenione. Później sąsiedzi od strony północnej zaczęli ten projekt blokować. Ta procedura też została pozytywnie zakończona i praktycznie wszystkie sprawy, które wiążą się z uzyskaniem pozwolenia na budowę są już gotowe. Przetarg jest na ukończeniu. Stąd jest taka prośba z mojej strony, również do ministra spraw zagranicznych, żeby mimo tych kłopotów ze środkami popatrzeć na to przedsięwzięcie życzliwie. Może Ministerstwo Finansów też ewentualnie by to wsparło z jakiejś rezerwy.

Będąc w Chicago, spotykałem się z uszczypliwościami wśród Polonii, że jeżeli polskiego rządu nie stać na wyremontowanie obiektu, to zrobią na ten cel zbiórkę pieniędzy. Mieliśmy argumenty, że miasto, że komisja do spraw zabytków to blokują. To wszystko zostało jednak z trudem przeprowadzone i byłoby teraz jakoś niezręcznie dla urzędującego tam konsula... Myślę, że nie wyszlibyśmy z twarzą, jeślibyśmy po prostu tego remontu i adaptacji nie przeprowadzili. Dlatego jest taka moja prośba, żeby wspólnie Ministerstwo Finansów i Ministerstwo Spraw Zagranicznych życzliwie do tego podeszło i nie odkładano tego remontu na dalsze lata. On naprawdę jest konieczny. Poza tym przy okazji tych prac tam został odkryty azbest. A zatem myślę, że z tego powodu – to już jest stwierdzone – też trzeba inaczej do tego podejść, tak żeby nie było problemu z pracującymi tam pracownikami.

Ta placówka dała duże w przeszłości dochody na różne cele, kierowane na cały świat. Od 1975 r. poza naprawami po awariach nie było remontu. Budynek jest rzeczywiście pięknie położony i zabytkowy, bo był wybudowany w 1915 r. Tak więc mam taką prośbę, i do przewodniczącego komisji, i do ministra spraw zagranicznych, żeby życzliwie podejść do tego przedsięwzięcia, rozpocząć je i w ciągu roku czy półtora zakończyć. Dziękuję bardzo.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję również.
Proszę bardzo.

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Dziękuję bardzo.

Panie Przewodniczący! Panie Senatorze! Bardzo dziękujemy za tak szczegółową i troskliwą sugestię. Rzeczywiście, ta sprawa jest naszym absolutnym priorytetem. Chciałbym tylko krótko odpowiedzieć, że na wykazie inwestycji planowanych w 2006 r., który został sporządzony na moje potrzeby 12 grudnia, czyli ponad miesiąc temu, hasło – remont i rozbudowa w Chicago jest na pierwszym miejscu.

(Senator Franciszek Adamczyk: Dziękuję bardzo.)

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Czy ktoś z państwa senatorów ma jeszcze jakieś pytania?

W takim razie pozwolę sobie zadać pytanie. W zeszłym roku mieli państwo zaplanowane środki na przeprowadzenie wyborów do Sejmu i Senatu. W tym roku optymistycznie założyliście państwo, że tych środków nie będzie potrzeba. Co się stanie w momencie, kiedy te wybory trzeba będzie jednak przeprowadzić?

(Wypowiedź poza mikrofonem)

Skąd będziecie państwo planowali zrobić przesunięcia w budżecie?

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Tu, oczywiście, działa zawsze system rezerw, które są tworzone na potrzeby takich zdarzeń, które nie były przewidziane i dotyczą nie tylko nas, ale dotyczą Państwowej Komisji Wyborczej. W związku z tym wybory za granicą są tylko częścią wydatków, które będą uchwalone dla Państwowej Komisji Wyborczej. Rozliczamy się, zresztą tak jak w tych wyborach, z Państwową Komisją Wyborczą.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Ryszard Górecki:

Pan senator zadał to samo pytanie, które też chciałem zadać. Mam natomiast jeszcze inną sprawę, mianowicie mamy w dziale „Edukacyjna opieka wychowawcza” kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju prawie 300 milionów zł. Nie podważam tego, chcę tylko zapytać, czy to jest ustalone w koordynacji z Ministerstwem Nauki i Edukacji. I jak to się ma do zadań, które powinny być w przyszłości rozwiązywane, bo raczej...

(Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jerzy Pomianowski: Przepraszam, pan senator wymienił kwotę, czy mógłby pan senator...)

No właśnie, tutaj są 293 tysiące... Ale nie chcę tego podważać, ja tylko na marginesie tego chcę zapytać, czy wy to sami realizujecie, czy we współpracy z Ministerstwem Edukacji i Nauki. Czy w ogóle istnieją takie działania, które dotyczyłyby także szkolnictwa wyższego, transregionalnej współpracy uczelni, która w moim pojęciu byłaby o wiele bardziej aktywna niż te apele, które podejmowaliśmy godziny temu podczas dyskusji, czy ma być przecinek w jednym czy w drugim miejscu. Uważam, że Ministerstwo Spraw Zagranicznych powinno zaproponować pewne skoordynowane działania, pewien program ekspansji polskich spraw za granicą, również poprzez młodzież, poprzez szkolnictwo wyższe.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Proszę bardzo, Panie Dyrektorze.

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Dziękuję bardzo.

Panie Senatorze!

Rzeczywiście, ta sprawa jest jednym z priorytetów, które każdorazowo umieszczamy w planach aktywności służby zagranicznej. Chodzi nie tylko o Polonię w szerszym tego słowa znaczeniu, o Polaków za granicą, ale w szczególności o Polaków za granicą w krajach za naszą wschodnią granicą, czyli w krajach powstałych po rozpadzie Związku Radzieckiego.

Otóż zasadniczy problem – bo ta kwota jest niewielka, bardzo mała w stosunku do realnych potrzeb – polega na tym, że to Senat dysponuje głównymi środkami, które państwo polskie decyduje się przeznaczać na wsparcie Polonii i Polaków za granicą. W związku z tym ten zakres aktywności, który pozostaje Ministerstwu Spraw Zagranicznych, jeśli chodzi o wymiar finansowy... Tu bowiem nie chodzi o wymiar organizacyjny, ponieważ wiele spraw, które są finansowane ze środków Senatu, są koordynowane przez polskie konsulaty, przez polskie placówki i przez ministra spraw zagranicznych. Tu zawsze służymy pomocą merytoryczną i te sprawy są z sukcesem koordynowane.

Te natomiast środki – 293 tysiące zł, to są środki, które pozostają w dyspozycji poszczególnych konsulów. One są na bardzo doraźne rzeczy, które w przypadku bardzo konkretnych potrzeb rodzin współpracujących z konsulem wydaje się w sposób niezwykle selektywny. Chodzi po prostu o łatanie pewnych dziur, które powstają obok funkcjonowania dużych programów. Ktoś gdzieś nie uczestniczy w jakimś istotnym programie, nie udało się czegoś załatwić i wtedy używa się tych środków w bardziej doraźnej formule.

Główne środki, które liczone są w milionach złotych, są przekazane z budżetu, którym dysponuje Senat. Realizowane są z nich główne, szeroko rozbudowane programy współpracy z Polonią i z Polakami za granicą, przyjazdy kolonijne i inne tego typu działania. Ministerstwo Edukacji Narodowej też w tym uczestniczy, ale – tak jak mówię – główne środki są po stronie Senatu.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Pan senator Rau.

Senator Zbigniew Rau:

Prosiłbym o poglądową odpowiedź dotyczącą środków na finansowanie placówek zagranicznych. Proszę mnie skorygować, jeśli się mylę, ale w pierwotnie przedstawionym przez ministerstwo projekcie, przed korektą w Sejmie, mamy sumę 578 milionów zł, która wskazywała na wydatki w roku uprzednim. Później, jeśli chodzi o sumę planowaną na rok 2006, widzimy pewną redukcję, to jest 552 miliony zł. Potem nastąpiła korekta w Sejmie – 581 milionów zł, prawda? W takim razie proszę uprzejmie powiedzieć, jakie mieli państwo propozycje pozyskania środków przy pierwotnym zmniejszeniu środków przy jednoczesnym założeniu, że mają powstać trzy nowe am-

basady, jeden konsulat generalny i jeszcze instytut polski w Brukseli. Czy chodziło o zmniejszenie środków na dotychczas istniejące placówki, czy też w tym zamyśle kryło się założenie pozyskiwania środków z innych źródeł? Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo.

Proszę bardzo, kto z państwa zechce się ustosunkować do tej kwestii?

Pan Dyrektor, proszę.

**Dyrektor Generalny w Ministerstwie Spraw Zagranicznych
Jerzy Pomianowski:**

Pierwsza zmiana wynikała z wytycznych kursowych. Jak już wcześniej pan minister Stańczyk stwierdził, nasz budżet na funkcjonowanie placówek zagranicznych jest zawsze uzależniony od prognoz kursowych. W związku z tym pewne korekty, jeśli chodzi o analizę kursu, są robione wspólnie z Ministerstwem Finansów. Otrzymujemy tu pewne wytyczne i w oparciu o te wytyczne musimy to wyliczyć. I tak wyglądało to pierwotne wyliczenie, które było przez nas proponowane. Jeśli natomiast chodzi o pojawiające się później zmniejszenia, to one wynikały z decyzji rządu. W pewnym momencie wszystkie resorty otrzymały zadanie zredukowania kosztów o 13%. W tej części to nas najbardziej dotknęło, ponieważ jest to ta część wydatków ogólnych.

Tam wszędzie, gdzie utrzymaliśmy w zadaniach na przykład otwarcie placówek – i uważamy, że pomimo tych zmniejszeń będziemy w stanie to zrobić – opiera się to na takiej przesłance, że przy racjonalizacji, jak również przy wykorzystaniu dochodów własnych polegających na sprzedaniu bądź zamknięciu niektórych placówek, będziemy mogli otworzyć te placówki, którym nadano priorytet na rok 2006. Czyli, najkrócej ujmując, jest to zabieg pewnego wewnętrznego przegrupowania sił. Z tego względu nie usunęliśmy z zadań postulatów powstania nowych placówek. Wydaje nam się, że w ramach tego budżetu będziemy w stanie, przy pomocy również takich zabiegów, te placówki otworzyć.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję.

Pan senator Adamczyk.

Senator Franciszek Adamczyk:

Nie mam pytania, ale chodzi mi o problem, który poruszył pan senator Górecki. Myślę, w aspekcie przyszłorocznego budżetu i tych pieniędzy, o których mówił pan dyrektor, na kulturalne i inne przedsięwzięcia w placówkach, że one są zbyt małe. One są tak małe, że my po prostu narażamy czasami państwo polskie na śmieszność. Przedstawię przykład z trzeciej kadencji Sejmu z naszej wizyty w Wilnie, gdy jako przedstawiciele parlamentu spotkaliśmy się w szkole z nauczycielami, z młodzieżą, z Polonią – był konsul, był ambasador – i w wyniku tej dyskusji powstały problemy, które tak naprawdę na drugi dzień ambasador powinien załatwić. To była kwestia może tysiąca

dolarów. Ambasador mówi: napiszcie podanie do marszałka Stelmachowskiego, a ja wam go pozytywnie zaopiniuję.

Po prostu, jeśli nawet są takie sytuacje i te pieniądze są w Senacie, to powinniśmy tu wypracować jakąś szybką ścieżkę między placówką a Kancelarią Senatu, żeby na pismo ambasadora te niewielkie środki mogły być szybko w dane miejsce przetransferowane. Jeżeli bowiem mówimy o budowie szkół i innych rzeczach, to jest jak gdyby normalne, niech już ta fundacja czy Senat tym się zajmuje. Jednak tutaj trzeba albo dać większe środki, albo po prostu uruchomić tę ścieżkę informacyjną. Chodzi o to, żeby to nie była prośba, później do tego opinia ambasadora, tylko żeby on miał właśnie taką możliwość – jest reprezentantem państwa polskiego – a nie był po prostu stawiany w sytuacji, w której mówi: napiszcie pismo do prezesa Wspólnoty Polskiej, a ja wam to pozytywnie zaopiniuję.

Dlatego prosiłbym, aby w przyszłorocznym budżecie tutaj w Komisji Spraw Zagranicznych, wspólnie z Komisją Łączności z Polakami za Granicą, dać troszkę więcej pieniędzy. My bowiem czuliśmy się wtenczas jako posłowie trochę nieswojo. Było to podnoszone później na posiedzeniu komisji w Senacie. Nic z tego nie wyszło. Była propozycja, żeby część tych pieniędzy przesunąć na placówki. Też nic z tego później nie wyszło. Powstało bowiem jakby zagrożenie, że ambasadorowie, konsulowie będą ręcznie tym sterować. Tymczasem ten problem cały czas nie jest załatwiony. Oczywiście, nie dzisiaj, nie przy tym budżecie, ale daję to pod rozważenie przydzium komisji, żeby może, jeżeli będziemy rozmawiać o budżecie na 2007 r., ten problem dogłębnie zbadać. On bowiem istnieje. Dziękuję.

Zastępca Przewodniczącego Andrzej Mazurkiewicz:

Dziękuję bardzo za tę sugestię.

Czy ktoś z państwa senatorów jeszcze zechce zabrać głos? Nie widzę zgłoszeń.

Proszę państwa, ponieważ w trakcie naszej dyskusji nie padły żadne wnioski, nie mamy poprawek, nad którymi mielibyśmy głosować, składam wniosek o przyjęcie zestawienia dochodów i wydatków planowanych na 2006 r. w części 45 „Sprawy zagraniczne” bez poprawek.

Przystąpimy do głosowania.

Kto z państwa senatorów jest za pozytywnym zaopiniowaniem tego wniosku, proszę o podniesienie ręki. (8)

Jednomyślnie za. Dziękuję bardzo.

Pozostaje nam w takim razie wyznaczenie tylko sprawozdawcy.

(*Senator Stefan Niesiołowski: Chcę zaproponować pana senatora Mazurkiewicza jako sprawozdawcę komisji.*)

Z pokorą przyjmuję.

Dziękuję serdecznie wszystkim naszym gościom zaproszonym. Dziękuję bardzo. Do zobaczenia, miejmy nadzieję, za rok.

(Koniec posiedzenia o godzinie 12 minut 50)

Kancelaria Senatu

Opracowanie i publikacja:

Biuro Prac Senackich, Dział Stenogramów

Druk: Biuro Administracyjne, Dział Wydawniczy

Nakład: 5 egz.

ISSN 1643-2851